

דו"ח תמונת מצב רצועת עזה – 7 באוגוסט, 3 אחה"צ

האו"ם מזהיר מפני "התדרדרות חדה" בתנאים ההומניטריים בקרב 1.4 מיליון תושבי עזה בתחילת השבוע השישי למבצע "גשמי קיץ"¹.

התפתחויות עיקריות מאז דו"ח המצב האחרון ב-27 ביולי²

- 39 פלסטינים – כולל 9 ילדים – נהרגו, 134 נפצעו. מתוך נפגעים אלו, 12 פלסטינים (כולל 3 נשים ו-6 ילדים) נהרגו ו-17 נפצעו בתוך בתיהם כתוצאה מהפגזות ארטילריה ישראלית, תקיפות אוויריות או עקב פתיחה באש של חיילי צה"ל.
- מאז תחילתו של מבצע גשמי קיץ – שם קוד שנתן צה"ל למבצע שהחל ב-28 ביוני – נהרגו 184 פלסטינים, ביניהם 42 ילדים ו-650 פלסטינים נפצעו. חייל צה"ל אחד נהרג, 25 ישראלים נפצעו, 11 מהם עקב ירי טילים מתוצרת מקומית שנורו מרצועת עזה.
- כ-5,100 פלסטינים מצאו מקלט במתקני אונר"א עקב המבצע של צה"ל.
- הערכה ראשונית שנעשתה ע"י UNDP של הנזקים שנגרמו לתשתיות בעזה בשל חדירות צה"ל, ירי ארטילרי ותקיפות אוויריות מגיעה לסך של 15.5 מיליון דולר, לא כולל את עלות הנזק שנגרם לתחנת הכוח העזתית.
- שישה בתים פלסטינים מאוכלסים נהרסו בהתקפות חיל האוויר הישראלי, אחרי השמעת אזהרות טלפוניות מצד אנשים שהזדהו כנציגי הצבא הישראלי. שיחות אלה גרמו לפניקה בשכונות הפלסטיניות. בכך מגיע ל-12 מספר הבתים שנהרסו ע"י חיל האוויר הישראלי, אחרי ביצוע שיחת אזהרה בטלפון, מאז 28 ביוני.
- יכולת הספיגה של המתקן לטיפול במי שופכין בבית לאהיה (צפון רצועת עזה), הגיעה אל הסף הקריטי שמעבר לו אין יותר יכולת ספיגה ומי הביוב מאיימים להציף אזורים מיושבים סמוכים.
- המתחם של UNSCO והמשרד של OCHA לעבודת שדה בעזה ניזוקו באופן משמעותי ב-30 ביולי במהלך הפגנה בת 5000 משתתפים בערך שמחו נגד האו"ם אחרי ההפגזה על כפר קנא שבלבנון. כלי רכב של האו"ם נהרסו ומשרדים נפרצו.

¹ ההודעה על המצב בעזה יצאה מטעם סוכנות הסיוע של האו"ם הפועלת בשטחים הפלסטינים הכבושים, 3 באוגוסט 2006. נמצא ב- www.ochaopt.org

² זהו דו"ח המצב התשיעי שמוציאה OCHA מאז יוני 2006. דו"חות קודמים פורסמו ב-21,27 ו-30 ביוני וכן ב-18, 4,12 ו-27 ביולי.

פירוט ההתפתחויות:

מבצעים צבאיים

- מהנדסים מטעם UNDP (תוכנית הפיתוח של האומות המאוחדות) ביצעו הערכה ראשונית של הנזק לתשתיות הפלסטיניות עקב הפשיטות הצבאיות, ההפגזות וירי הטילים מצד ישראל. האמדן הראשוני של הנזקים הגיע ל-15.5 מיליון דולר. התשתיות שהוערכו כוללות גשרים, בנייני מגורים ומבני ציבור, כבישים, אספקת מים וכן מערכות הביוב ורשתות החשמל. בשלב זה הערכות אלה אינן כוללות את עלות הנזק שנגרם לתחנת הכוח של עזה ע"י חיל האוויר ב-28 ביוני ושגם עלותו נאמדת ב-15 מיליון דולר.
- נמשך ירי הטילים מתוצרת מקומית פלסטינית לעבר ישראל בקצב של שמונה או תשעה טילים ביום, בעוד צה"ל יורה בין 200 ל-250 פגזים בממוצע לעבר רצועת עזה. מאז 28 ביוני ערך חיל האוויר 246 תקיפות אוויריות.
- ב-6 באוגוסט נסוג צה"ל מאזור אל-שוקה (דרום רצועת עזה) והוא ממוקם כעת 300 מ' ממזרח לאל-שוקה ליד גדר הגבול. בשעות הבוקר המוקדמות של ה-1 באוגוסט נכנסו 50 כלי רכב משוריינים לאל-שוקה וחיילי צה"ל ערכו חיפושים מבית לבית. על פי הדיווחים חיפש צה"ל קרוב לוודאי את המנהרות ששמשו את החמושים הפלסטינים כדי להיכנס לישראל בחודש יוני כאשר טוראי גלעד שליט נישבה על ידם. במהלך חדירה זו נהרגו 17 פלסטינים, ביניהם חמישה ילדים ו-34 נפצעו.
- התשתית האזרחית נפגעה אף היא במהלך חדירה זו (קווי טלפון, חשמל ומערכת המים) והדרכים שובשו על ידי חפירות באמצעות בולדוזרים ונחסמו ע"י סוללות חול. דיווחים ראשוניים מעריכים כי חמישה בתים וחמישים חממות נהרסו וכי 15 אחרים ניזוקו. כמו כן התקבלו דיווחים על 1500 דונם בערך של עצי זית, שקד וגפנים שנעקרו.
- צה"ל נסוג מהחלק המזרחי של העיר עזה ב-28 ביולי בסיומו של מבצע צבאי שהותיר אחריו פצועים והרוגים (ראה דו"ח מצב קודם) וגרם נזק רב לתשתיות, לבתים, לרשת החשמל ולנאדמות חקלאיות.

המעברים ואפשרות גישה לסייע הומניטרי

- OCHA מוטרדת בשל המשך הגבלות התנועה והגישה שמטיל צה"ל על תנועת פלסטינים מתוך רצועת עזה לישראל, למצרים ואל הים הפתוח.
- מעבר ארז נפתח חלקית למעבר של דיפלומטים ועובדי אירגוני סיוע בינלאומיים. חולים פלסטינים במצב קריטי יכולים לבקש רשות להכנס לישראל ויכולים לעבור רק אחרי תיאום עם צה"ל ובמשך מספר שעות מוגבל מדי יום. מעבר ארז סגור מאז 12 במרץ למעבר של פועלים וסוחרים פלסטינים.
- מעבר קרני מסגר ב-28 וב-29 ביולי ונפתח חלקית לייבוא ביתר הזמן, על פי רוב לקבלת מוצרי מזון וסיוע הומניטרי. סחורות ייצוא לא עברו דרך קרני מאז 23 ביוני.
- פרויקטים של השקעות בתשתית בשווי של 70 מיליון דולר מטעם UNDP הוקפאו בשל מחסור בחומרי בניה ברצועת עזה שנוצר עקב סגירתו של מעבר קרני.

לפי UNDP, פרויקטים אלה יכולים ליצור 875,000 ימי עבודה בתשלום עבור פלסטינים, כל שנה.

- תנועת המכולות השייכות לאונר"א והעוברות בקרני, שופרה מאז סוף יולי. כרגע מצויות 50 מכולות ריקות בעזה, המוכנות למשלוח החוצה ו-89 מכולות בנמל אשדוד, המיועדות לרצועת עזה.
- ארגון WFP (אירגון המזון העולמי) הצליח לייבא 38 מכולות של קמח חיטה ו-12 מכולות של אפונה (סה"כ 1,075 טון) דרך מעבר קרני בתקופה המדווחת. בהתאם לכך הצליח WFP למלא שליש מהדרישה החודשית לסיוע במזון.

חשמל

- במהלך הפלישה לאל-שוקה, חתך צה"ל כבלי מתח גבוה המעבירים חשמל מישראל לרפיח. עד עכשו לא התחדשה אספקת החשמל ומשקי בית רבים ברפיח מחוברים לחשמל רק שלוש שעות ביום, בשל חלוקת העומס עם חאן יונס.
- משקי בית פלסטינים ברצועה ממשיכים לחוות הפסקות חשמל ממושכות בשל הריסתה של תחנת הכוח בעזה ע"י חיל האוויר ב-28 ביוני. משקי הבית זוכים ל-6 עד 8 שעות של זרם חשמל ביום. לרוב המשפחות באזורים העירוניים יש מים זורמים 2-3 שעות ביום, כיון שמערכת המים נותרה לא מתואמת עם אספקת החשמל. תרומות דלק בינלאומיות תומכות חלקית בשירותים חיוניים כמו בתי חולים ואיסוף אשפה.
- רשות האנרגיה הפלסטינית וחברת החשמל בעזה טרם קבלו מענה מחברת החשמל הישראלית לבקשה לתוספת כוח של 30 מגה-וואט המיועדת למלא את המחסור ברצועת עזה. בינתיים דיווח משרדו של הנשיא מחמוד עבאס כי נרכשו טרנספורמטורים חדשים במצרים (בעלי תפוקה של 60-70 מגה-וואט) לתקון הנזק בתחנת הכוח.

מים ואסוף אשפה

- תרומה בסך 1.1 מיליון דולר, אשר התקבלה מנורבגיה, תאפשר ל- UNDP לספק דלק למועצות המקומיות ברצועת עזה, בכדי לאסוף פסולת מוצקה ובכדי לשנע משאיות זבל. במסגרת פרויקט נוסף, יתגבר UNDP את איסוף הפסולת באמצעות שכירת כוח אדם נוסף מקרב המובטלים בעזה וקניית חלקי חילוף וכלים. פרויקט זה ימומן ע"י יפן למשך שנה.
- בינתיים, עד שיתחילו הפרוייקטים של UNDP, התחילה אונר"א לספק דלק למשאיות האשפה ולאסוף פסולת מוצקה לאורך רצועת עזה.
- רשות המים באיזור החוף הצפוני (CMWU) פנתה לקהילה הבינלאומית בבקשה לסיוע לנוכח האיום ההולך ומתקרב של הצפת מי ביוב במתקן לטיפול בשפכים בבית לאהיה. בריכות החלחול הגיעו עכשו למקסימום קבולת. תכולתן עלולה לעבור את הסף והתוצאה תהיה הצפה של חלקים גדולים בבית לאהיה ואום אל נאסר ב-2 מיליון מ' של מי ביוב, שישפיעו ישירות על 800 בתים. המשך הפגזות צה"ל מונע אפשרות גישה לצוותי CMWU אל האתר וגורם נזק נוסף לשולי החול של הבריכות. ב-5 באוגוסט התחיל OCHA לתאם עם צה"ל אפשרות גישה לצוותי CMWU אל האתר, בכדי לבדוק את הסיכונים מקרוב.

דלק

- מסוף הדלק בנחל עוז היה סגור ב-28 וב-29 ביולי ומאז הוא נפתח לסירוגין לייבוא דלק לתוך הרצועה. מאז 30 ביולי נרשם גידול בכמות הדלק העוברת בקווים וכן בשעות הפתיחה (8 בבוקר עד 8 בערב).
- במסגרת " חלון 2" של המנגנון הבינלאומי הזמני (TIM) הקהילייה האירופית מספקת דלק לגנרטורים המפעילים משאבות של בארות מים, תחנות שאיבה, מתקני טיהור וטיפול בשפכים המנוהלים על ידי רשות המים של איזור חוף עזה (CMWU).

בריאות

- לדעת WHO, המשבר הפיננסי ברשות הפלסטינית ממשיך להשפיע באופן שלילי על משרד הבריאות (MoH). בסוף יולי 2006 נראה כי מלאי של 80 פריטים מתוך רשימה של 437 תרופות חיוניות יספיק לחודש אחד בלבד ומלאי של 80 תרופות נוספות יספיק לשלושה חודשים בקושי.
- כל בתי החולים של משרד הבריאות ברצועת עזה פועלים, אך השירותים שהם מספקים צומצמו, כולל אבחונים ומרפאות חוץ. עפ"י WHO מספר מקרים הדורשים ניתוחים מיוחדים מופנה לבתי חולים של עמותות. כל בתי החולים נסמכים על חשמל המיוצר ע"י גנרטורים בכדי להפעיל את המחלקות החיוניות, ולפי ה- WHO הצליחו לשמור על מלאי דלק שיספיק ל-2-3 שבועות. בשלושה בתי חולים דווח על היעדרות רבה יותר של חברי צוות מן העבודה.
- הבטחת אספקת אנרגיה שוטפת למרפאות הראשוניות ברצועת עזה מהווה מקור לדאגה רבה. המרפאות סובלות מהפסקות חשמל ועל פי דיווחים של WHO ברשותן של מרפאות רבות אין גנרטורים. שירותי חיסון הניתנים לאוכלוסיה הופחתו או נדחו בשלושה אזורים משום שחיסונים התקלקלו בהעדר קירור נאות (שני אזורים) ובשל פלישת צה"ל שהביאה לדחיית החיסונים (באזור אחד). משרד הבריאות בעזה בודק מספר מרפאות על מנת לוודא לאילו מהן לתת אחד מתוך חמישה גנרטורים אשר יתקבלו מ- UNICEF.
- WHO מספק למשרד הבריאות בעזה תרופות, חומרים רפואיים מתכלים וחומרים כימיים למעבדות. האיחוד האירופי ספק 300,000 ליטר של דלק דרך TIM, בכדי לאפשר את פעילותן של המרפאות הראשוניות ברצועת עזה (תצרוכת חודשית מוערכת ב-600,000 ליטר). ICRC תרם תרופות חיוניות ושתי ערכות רפואיות לטיפול בפציעות קרב. חומרים רפואיים מתכלים ותרופות סופקו גם ע"י ממשלת קטאר וע"י האירגון האיטלקי לשיתוף פעולה (20,000 יורו).
- האפשרות להפנות פציינטים לטיפול בחו"ל נותרה בגדר בעיה חמורה. אף אחד מתוך 300 הפציינטים שהופנו למצרים ולירדן שהצליח לצאת, זאת בשל הסגר על מעבר רפיח. ישראל תתיר מעבר דרך ארז, הפתוח מספר שעות בלבד כל יום בעקבות ההתקפה על המעבר מצד חמושים פלסטינים (23 ביולי), רק לחולים במצב קריטי.

מזון

- מצב הבטחת אספקת המזון בעזה נותר קריטי משום שלמעלה מ-70% מהאוכלוסייה אינם מסוגלים למלא אחר צרכי התזונה היומית שלהם ללא סיוע. לפי נתוני WFP (תוכנית המזון העולמית של האו"ם) קיים מחסור בקמח חיטה ובסוכר

ומחיריהם האמירו ב-15% ו-33% בהתאמה מאז ינואר שנה זו. כתוצאה ממשבר זה, הגדילה WFP את מלאי המזון בעזה בכדי שניתן יהיה להאכיל 220,000 אנשים שאינם פליטים. מחזורי חלוקת המזון של יולי ואוגוסט עדיין נמשכים. אונר"א (סוכנות הסעד והתעסוקה לפליטים) ממשיכה בחלוקת המזון לאוכלוסיית הפליטים.

- ספינות חיל הים הישראלי ממשיכות להגביל את הגישה לאזורי דיג מול החוף של רצועת עזה.

אדמה ומחסה

- זו הפעם השלישית מאז 28 ביוני שמשפחות פלסטיניות נמלטו מן הכפר אל-שוקה בחיפוש אחר מחסה ברפיח עקב ירי ארטילרי של צה"ל ובשל חדירות הצבא. אונר"א ספקה דיור זמני וסיוע (טיפול רפואי, חבילות מזון ומים) ל-2000 אנשים בקירוב ביום השיא של המשבר (5 באוגוסט) ואף פתחה מחסה נוסף בכדי להתמודד עם זרם הבורחים מן האזור. בעקבות נסיגת צה"ל ב-6 באוגוסט 2006, משפחות החלו לחזור בהדרגה הביתה. מחסה אחד של אונר"א נשאר פתוח ל-450 איש (67 משפחות) שלא שבו לאל-שוקה או שברחו מפני ההפגזות של רובע אל-תנור ברפיח.

- בצפון הרצועה, אונר"א הגדילה את קיבולת מגורי החירום בכדי להיענות למספר הולך וגדל של אנשים הנמלטים מן ההפגזות הרצופות מזרחה לבית חאנון ובאזור שסביב לשכונת המגורים אל נדה בבית לאהיא, בחלקיה הצפוניים של רצועת עזה. מספר הפלסטינים שמצאו מחסה בארבעה בתי ספר של אונר"א בג'באלייה, עלה ל-1405 איש.

- בנוסף לסיוע מצד אונר"א מגיעה עזרה גם מ- UNICEF (שש ערכות יצירה), ICRC (96 ערכות הגיינה למשפחה) וארגון NGO בעזה (חלב לילדים, חיתולים וערכות מים).

- ששה בתים נוספים נהרסו בהתקפות חיל האוויר אחרי שדייריהם הוזהרו בטלפון ע"י צה"ל מפני ההתקפה המתקרבת (ובכך הגיע המספר הכולל ל-12). התרעות אלה גורמות לבהלה בשכונות פלסטיניות שלמות שתושביהן חוששים מפני נזקים נלווים העלולים להגרם בשכונות המאוכלסות בצפיפות רבה.

תיאום

- מאז 25 ביוני קיימו סוכנויות האו"ם, ICRC והארגונים ההומניטריים הפועלים ברצועה פגישות תיאום סדירות. במהלך התקופה המדווחת עסקו הישיבות בנושאי תברואה (1 באוגוסט), ובריאות (3 באוגוסט). פגישה בין משרדית נוספת נקבעה ל-7 באוגוסט.